

langs het kruisstukje en verwijder het plastic precies op de grootte van het kruisstukje. Hierna bevindt het kruisstukje zich in deze ruimte en kan de vlieger de v-stelling aannemen. Het dek is nu klaar en moeten alleen nog de staarten aangebracht worden. 4 x 1,5 m 2,5 cm brede staarten aanbrenge. Zo dus 100 x !!

Lijnbevestigingen.

Als lijn gebruik ik gevlochten 0,5 mm lijn voor de eerste 30 vliegers. Als er wat rek in de lijn zit is dat niet erg. Hierna overgaan op 1 mm en weer later op 1,5 mm lijndikte. De trekkracht zal steeds toenemen en de lijn moet ook hanteerbaar zijn. Bij windkracht 4 Bft ontstaat er snel na zo'n 60 vliegers een onhanteerbare situatie.

We geven de beoogde lijn bijvoor-

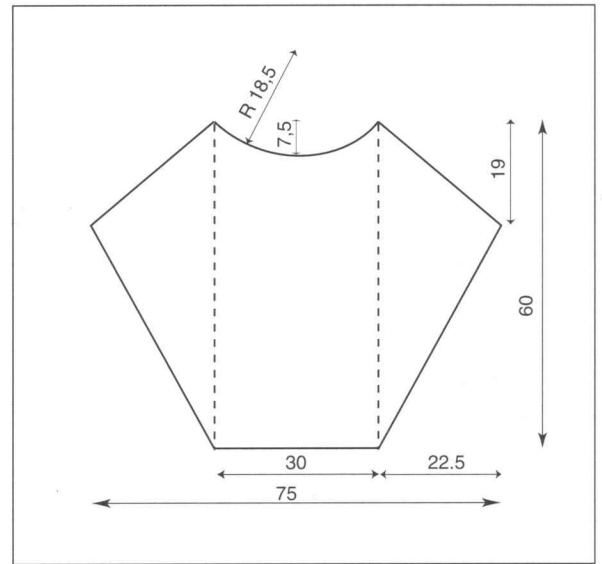
beeld om de 1,5 m een merkteken. De onderlinge afstand is overigens zelf te bepalen maar niet korter te nemen dan 1 m anders schermen de vliegers elkaar te veel af. Bij 1 m onderlinge afstand is de streep in de lucht dikker, terwijl bij 1,5 m of meer de lengte een imponerend karakter krijgt en de streep iets minder dik.

Rijg de lijn vanaf de buikzijde door de vliegers. Op de gemarkeerde plaatsen moeten nu de vliegers komen vast te zitten. Neem een stopnaald waarin een stuk 0,5 mm hulplijn zit. Steek die achter de vlieger door de hoofdlijn en knoop de hulplijn om de hoofdlijn. Brand hierna met een soldeerbout de uiteinden van het knoepje tot een bolletje zonder ook maar even de hoofdlijn te raken. Hetzelfde herhalen we op ongeveer 1 cm afstand voor de vlieger. De vlieger is thans opgesloten en kan vrij draaien.

Opmerking er tussendoor. Het is van groot belang dat de vlieger vrij in de lijn kan draaien. Bij thermiek, wanneer de trein recht omhoog staat, warrelt de wind en draaien de vliegers gedurende enige tijd om de lijn. Zitten ze vast in de lijn dan heeft men grote ellende. De lijn draait mee en het leidt tot uren lang terug draaien en minder gebruik van de trein! Daarom raad ik alle systemen waarbij bijvoorbeeld kruislings om het kruisstukje als door koppeling geknoopt wordt ten sterkste af!

Discussie al dan niet met een slee er voor vliegen.

Deze trein kan zonder pilot (loodsvlieger) vliegen. Ervaring leert echter dat een pilot, in dit geval een sleetje, veel stabiliteit oplevert. Neem geen delta, die bij lichte wind heen en weer drijft, dan wordt het hulpmiddel erger dan de

kwaal. Natuurlijk zijn er altijd vliegeraars die menen mij te moeten wijzen op het feit dat het zonder kan. Ze hebben gelijk, maar ik vind de rustige streep in de lucht zonder dat de eerste paar vlieger omvallen of staarten over de lijn krijgen als de wind wat onrustig is, een mooier gezicht. Een ding is voor mij zeker mijn trein blijft veel langer onaangetast staan met een pilot, voor mij rechtvaardigt dat de slee. Bij heel weinig wind (als de grassprietjes net bewegen) is het moeilijk een trein weg te krijgen omdat de eerste vlieger het moeilijk heeft zichzelf op te tillen. De tweede werkt daar vaak tegen in en de onderlinge beïnvloeding voorkomt het tegen de wind blijven staan. De slee tilt de eerste 2 à 3 vliegers omhoog totdat ze zelf wind vangen. Ook kan een opgelaten slee op een vliegerterrein tussen bomen er voor zorgen dat de kop van de trein boven de bomen uitkomt en zelf wind pakt.

Zet de slee een 20 à 30 m voor de trein, maar zorg dat je deze slee goed uittest zodat hij recht voor de trein blijft staan als de wind iets toeneemt. Test hem bij 4 Bft! Hangt hij iets naar links dan de linker toomlijn fractioneel innemen. Gebruik dunplastic als dek en Ø 2 mm massief koolstof voor de staanders. De slee blijft dan licht en toch geschikt voor zeker 5 Bft. Geen glasfiber gebruiken dat werkt maar tot